

FÖRENINGEN SVERIGES LANDSANTIKVARIER

DATUM 2017-03-21

NÄRINGSDEPARTEMENTET
103 33 STOCKHOLM

YTTRANDE

FÖR SVERIGES LANDSBYGDER – EN SAMMANHÅLLEN POLITIK FÖR ARBETE, HÅLLBAR
TILLVÄXT OCH VÄLFÄRD (SOU 2017:01)

Inledning

Föreningen Sveriges landsantikvarier är en ideell förening där medlemmarna består av cheferna för samtliga länmuseer i Sverige.

Föreningen Sveriges landsantikvarier anser att Parlamentariska landsbygdskommitténs utredning För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd är angelägen. En sammanhållande politik för hela landet är en förutsättning för det framtida Sverige.

Enligt utredningens direktiv har syftet varit att se över hur en sammanhållen politik kan se ut och föreslå åtgärder som måste till för ett mer sammanhållet Sverige. I det följande har Föreningen Sveriges landsantikvarier inriktat synpunkterna på avsnitten 1.4, 2.1, 2.3.3, 6.5, 6.7, 8.1.5, 8.1.6

Samråd har skett med Örebro läns museum, Västerbottens museum samt Läsmuseernas samarbetsråd, som även de svarat på remissen.

Föreningen Sveriges landsantikvariernas synpunkter

1.4 Mål för en sammanhållen landsbygdspolitik

Föreningen stödjer utredningens förslag rörande delmål för kultur. Betoningen på både utövande och upplevelse av kultur oberoende av bostadsort är en förutsättning för ett dynamiskt kulturliv i Sverige.

2.1, 2.3.3 de platsbundna näringarna har möjligheter

Föreningen vill uppmärksamma utredarna på att en stor andel av landsbygden består av kulturmiljöer som både kan vara attraktiva besöksanledningar samt utgöra resurs för företagande och näringsliv. Föreningen föreslår att kulturmiljöernas förutsättningar

och potential särskilt bör belysas i det fortsatta utredningsarbetet gällande de platsbundna näringarnas möjligheter.

Med anledning av detta bör Riksantikvarieämbetet ingå bland de myndigheter som Jordbruksverket ska samråda med. Till detta kan Läns- och regionmuseerna bidra med kunskap.

6.5 En kulturpolitik för hela landet

6.7 Kulturen i landsbygderna – överväganden och förslag

Utredningen betonar att "Kulturpolitiken ska främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor..." Föreningen Sveriges landsantikvarier delar den bilden.

Den beskrivning av kulturutbud som utredningen ger visar på ett perspektiv som utgår från att kulturen ska föras ut från staden till landsbygderna. Beskrivningen är snäv och fokuserar inte på landsbygdens egna möjligheter att ta tillvara, stärka och utveckla kulturverksamhet på plats. Det är viktigt att uppmuntra och ge utrymme för det kulturskapande som sker i landsbygderna.

Vi saknar att de regionala kulturinstitutioner som idag verkar i län med landsbygder inte nämns. Det finns en infrastruktur i landet bestående av regionala institutioner och organisationer som verkar i samtliga län. Därtill en omfattande hembygdsrörelse samt många mindre lokala museer och kulturföreningar som är viktiga aktörer i det fortsatta arbetet.

Länsmuseerna har i detta sammanhang gemensamt uppdrag att utöva länsomfattande /regional verksamhet. Länsmuseerna borgar för en lokal/regional förankring som förstärker närheten till medborgarna. Tillsammans är länsmuseerna den aktör och arena för samhällsfrågor som når ut över hela Sverige. Länsmuseerna har tillsammans en komplett geografisk täckning av landet. Museerna är inte bara byggnader utan arbetar med hela den omgivande kulturmiljön. Vi har kunskaper om i princip landets alla platser och ger flera perspektiv på historia och nutid. Vi är tillsammans "Sveriges största museum" – 1 572 km långt med stark lokal förankring. Det bör i det fortsatta arbetet tas hänsyn till denna i världen unika infrastruktur som länsmuseerna utgör och ta vara på den uppbyggda kompetensen som finns där.

Utredningen föreslår att Statens kulturråd och Myndigheten för kulturanalys bör ges i uppdrag att redovisa och analysera tillgänglighet till kultur och deltagande i kulturaktiviteter. Det är viktigt att även Riksantikvarieämbetet ges samma uppdrag med anledning av att myndigheten sedan länge spelar en viktig roll för kulturmiljöerna, hembygdsrörelsen och arbetslivsmuseerna, därtill har myndigheten fått en utvidgad roll som myndighet även för museer.

Den i utredningen korta beskrivningen av kultursamverkansmodellen är otillräcklig för att förstå dess förutsättningar inom regionerna. För att fullt ut kunna stimulera ytterligare insatser på landsbygden krävs att kultursamverkansmodellen tillförs mer resurser.

8.1.5 Landsbygdsdelegationer inrättas i länen

I de föreslagna landsbygdsdelegationerna bör den statliga myndigheten Riksantikvarieämbetet ingå. På kulturområdet i övrigt finns flertalet regionala institutioner och organisationer som redan idag verkar i länen, dessa bör knytas till landsbygdsdelegationerna i syfte bidra till att utveckla kulturverksamheterna på landsbygden.

8.1.6 En tydligare reglering av den statliga styrningen av landsbygdspolitiken

Föreningen Sveriges landsantikvarier menar att Riksantikvarieämbetet även bör ingå bland de myndigheter som Jordbruksverket ska samordna

Föreningen Sveriges landsantikvarier

Genom

Ulrica Grubbström
Ordförande